

Недуга д-ра Івана Франка.

По щоденних газетах заявила ся вже звістка про недугу многозаслуженого нашого письменника і діяча д-ра Івана Франка, яка перервала його письменську роботу. В відповідь на запитання звернені до нас з різних сторін, вважаємо своїм обов'язком подати відомости про неї.

Недуга виникла на ґрунті старої задавненої хвороби невиліченої гаразд. В останніх літах її наслідки почали прокидатися все гострійше в різних місцевих недугах, невральгічних болях і викликали духове пригноблення; тоді причина не була відгадана й сі явища толкували ся перевтомленем, дораджувано спочинок, подорожи, зменшення роботи, і дійсно переважну частину ріжної механічної роботи занехано. Тільки з початком сього року лікарі констатували серйозний стан здоров'я д-ра Франка, і консіліум рішив вислати його зараз з початком весни на купели. Невважаючи на пригноблення і невральгічні болі д-р Франко одначе не тратив своїх духових сил, працював над науковими роботами, не переривав белетристичної творчости і взагалі зовсім не передчувала ся близькість катастрофи. Сподівали ся, що спочинок і лічення скоро привернуть давну енергію й ясність його духа. Дня 21 марта н. с. д-р Франко виїхав на купелі до Ліпіку, в Хорватії, все ще в повній притомности, з ріжними плянами зайняти і відти повідомляв про пляни. Одначе з кінцем марта почали приходити тривожні вісти. Психічний розстрій почав проявляти ся в гострих формах. Руки й ноги підпали легкому спаралізованню. Сини д-ра Франка, виїхавши до Ліпіку, привезли його відти в дуже сумному стані. Другого дня по приїзді до Львова уміщено його в санаторію для духово хорих. По кількох днях наступили симптоми поліпшення, заспокоєння, які дали лікарям підставу сподівати ся виздоровлення; але сі користні поступи потім спинили ся. Свідомість неповна: хорий раз у раз переходить на ріжні ідеї, що опанували його. Терапевтичне лічення почалось, але тільки за кілька тижнів можна буде знати, чи матиме воно якийсь успіх.

В VI кн. Л.-Н. Вістника і LXXXIII кн. Записок наукового товариства ім. Шевченка появлять ся писання д-ра Франка, передані ним в сі редакції до відїзду, і кілька поезій, написаних в Ліпіку;

иньші рукописи, які були при нїм, знищені там на його бажання; рукописи, які були зіставлені дома, ще не розбирались, бо була надія на скоре видужання їх автора. В редактованню Л.-Н. Вістника д-р Франко не брав участі вже з кінця 1906 р., але читав і поправляв надслані рукописи до кінця 1907 р., а від того часу обмежався тільки співробітництвом.

В справі утримання д-ра Франка в санаторії виділ Наукового товариства ім. Шевченка удався з приватними листами до звісних йому людей зараз потім як д-ра Франка привезено до Львова, і за сей місяць прийшло на сю ціль в Галичині звиш 2000 корон, а в російській Україні звиш 1000 руб. Гроші на сю ціль в Галичині треба посилати до Краєвого Кредитового Союзу у Львові (книжечка ч. 5000), а в Росії до контори Літ.-Наук. Вістника.

Будемо сподівати ся, що сильний організм, в добрих обставинах санаторії, ще візьме гору над недугою, й духові сили нашого високоповажаного співробітника вернуть ся!

М. Грушевський.

30/IV 908 с. с.
